

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکتری عمومی در رشته پزشکی

عنوان :

بررسی نوع و شدت ترس و اضطراب در کودکان مبتلا به اختلال کم توجهی /
بیش فعالی مراجعہ کننده به درمانگاه بیمارستان فاطمی اردبیل در سال 1397

اساتید راهنما :

دکتر مہریار ندر محمدی

دکتر پرویز مولوی

استاد مشاور :

دکتر سعید صادقہ اہری

نگارش :

آذین غریبی

پاییز 1397

شماره پایان نامه : 0709

سپاس بی کران خدای متعال را که توفیق ورود به دنیای پر رمز و راز و
شگفت انگیز وادی علم را عنایت فرمود.

مرا عهدیست با جانان که تا جان در بدن دارم

هواداران کویش را چو جان خویشتن

دارم

تقدیم به :

پدر و مادر فداکارم ، که فروغ نگاهشان ، گرمی کلامشان ، روشنایی
وجودشان ، سرمایه جاودانی زندگی من است.

مادربزرگ مهربانم ، که وجودش سرشار از مهربانی و حضورش گرمی
بخش وجودم است.

برادر عزیزم ، که حضورش شادی بخش و مایه آرامش من است.

و تقدیم به اساتید بزرگوار و ارجمندم ، جناب آقای دکتر مهربار ندرمحمدی
، جناب آقای دکتر پرویز مولوی و جناب آقای دکتر سعید صادقیه که
راهنمایی های ارزشمندشان همواره طی مسیر علم را برایم میسر نمود.

بررسی نوع و شدت ترس و اضطراب در کودکان مبتلا به اختلال کم توجهی / بیش فعالی مراجعه کننده به درمانگاه بیمارستان فاطمی اردبیل در سال 1397

چکیده

سابقه و هدف: اختلال کم توجهی / بیش فعالی (ADHD) یکی از شایعترین اختلالات روانپزشکی کودکان است که با کارکرد یا رشد فرد تداخل دارد. این اختلال با اختلالات روانپزشکی دیگری نیز همراهی دارد که می تواند بر روند درمان یا سیر بیماری اثر بگذارد. با توجه به میزان شیوع و آسیب های ناشی از ADHD و نظرات مختلف در زمینه ارتباط ADHD و اضطراب و وجود مطالعه کم در این زمینه نتایج حاصل از این تحقیق می تواند علاوه بر ایجاد شناخت بهتر از سیمای بالینی بیماری، روند درمان این بیماری را نیز بهبود بخشد.

مواد و روش ها: در این مطالعه 188 نفر در محدوده سنی 4 الی 14 سال مورد مطالعه قرار گرفتند. بیماران با مصاحبه بالینی روانپزشک و پرسشنامه کانرز و Children Symptoms Inventory (CSI4) تشخیص داده شدند. اطلاعات وارد نرم افزار SPSS.16 شده و تحت تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار سن شرکت کنندگان در پژوهش $8/29 \pm 2/08$ می باشد. شیوع کلی اختلال اضطرابی 35/5 درصد است. بین نمره کلی کانرز و نمره کلی اختلالات اضطرابی همبستگی معناداری وجود ندارد ولی ارتباط معنی داری بین سطوح شدت اختلال اضطرابی و سطوح شدت ADHD وجود دارد. همچنین بین اضطراب جدایی و ADHD نوع عمدتا بیش فعال و بین OCD و ADHD نوع عمدتا بیش فعال همبستگی معناداری وجود دارد. بین سن و اختلالات اضطرابی (نوع پانیک - اضطراب جدایی - اضطراب فراگیر - وسواس فکری عملی) نیز همبستگی معناداری وجود دارد. بین جنسیت و میانگین نمره اختلالات اضطرابی تفاوت معنی داری دیده نشد. بین نمره میانگین اضطراب فراگیر و ADHD نوع عمدتا بیش فعال و نیز نمره میانگین اضطراب فیزیکی و ADHD نوع عمدتا بیش فعال تفاوت معنی داری دیده شد. بین ترس از امتحان و ترس از مکان های شلوغ و ADHD عمدتا کم توجه و نیز بین ترس از تنهایی و ترس از سگ ها و ترس از بلندی و ADHD عمدتا بیش فعال همبستگی معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده، بهتر است اختلالات اضطرابی همراه، در درمان ADHD توسط بالین گران مورد ارزیابی و بررسی قرار گیرد تا در روند درمان بیماری بهبود بخشیده شود.

کلمات کلیدی: بیش فعالی، کم توجهی - اضطراب - ترس

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
Error! Bookmark not defined.	فصل اول-طرح تحقیق.....
Error! Bookmark not defined.	1-1 مقدمه و بیان مساله.....
Error! Bookmark not defined.	1-2 تعریف و اثره های کلیدی.....
Error! Bookmark not defined.	1-3 اهداف و فرضیات.....
Error! Bookmark not defined.	1-3-1 هدف کلی.....
Error! Bookmark not defined.	1-3-2 اهداف اختصاصی.....
Error! Bookmark not defined.	1-3-3 اهداف کاربردی.....
Error! Bookmark not defined.	1-3-4 فرضیات و سوالات تحقیق.....
Error! Bookmark not defined.	فصل دوم-پیشینه تحقیق.....
Error! Bookmark not defined.	2-1 اختلال کم توجهی / بیش فعالی (ADHD).....
Error! Bookmark not defined.	2-2 همه گیر شناسی.....
Error! Bookmark not defined.	2-3 سبب شناسی.....
Error! Bookmark not defined.	2-4 تشخیص.....
Error! Bookmark not defined.	2-4-1 ملاک های DSM-5 برای اختلال کم توجهی / بیش فعالی :.....
Error! Bookmark not defined.	2-4-2 مقیاس درجه بندی خلاصه شده والد-آموزگار کانرز برای ADHD..... defined.
Error! Bookmark not defined.	2-5 خصوصیات بالینی.....
Error! Bookmark not defined.	2-6 تشخیص افتراقی.....
Error! Bookmark not defined.	2-7 بیماری های همراه.....
Error! Bookmark not defined.	2-8 سیر و پیش آگهی.....
Error! Bookmark not defined.	2-9 درمان.....

defined.

Error! Bookmark not defined..... 2-10 اضطراب

Error! Bookmark not defined..... 2-11 اختلالات اضطرابی دوران کودکی و نوجوانی

Error! Bookmark not defined..... 2-11-1 اختلال اضطراب جدایی

Error! Bookmark not defined..... 2-11-2 اختلالات اضطراب فراگیر

Error! Bookmark not defined..... 2-11-3 اختلالات اضطراب اجتماعی (جمعیت هراسی)

Error! Bookmark not defined..... 2-11-4 اختلال وسواسی اجباری

Error! Bookmark not defined..... 2-11-5 اختلال وحشت

Error! Bookmark not defined..... 2-11-6 فوبی اختصاصی

Error! Bookmark not defined..... 2-12 همه گیر شناسی

Error! Bookmark not defined..... 2-13 همزمانی با اختلال کمبود توجه/ بیش فعالی

Error! Bookmark not defined..... 2-14 سبب شناسی

Error! Bookmark not defined..... 2-15 تشخیص و خصوصیات بالینی

Error! Bookmark not defined..... 2-16 درمان

Error! Bookmark not defined..... 2-17 ترس

Error! Bookmark not defined..... 2-18 مطالعات مشابه

Error! Bookmark not defined..... 2-18-1 مطالعات جهان

Error! Bookmark not defined..... 2-18-2 مطالعات ایران

Error! Bookmark not defined..... فصل سوم- شیوه اجرای تحقیق

Error! Bookmark not defined..... 3-1 نوع مطالعه

Error! Bookmark not defined..... 3-2 محیط پژوهش

Error! Bookmark not defined..... 3-3 جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه

Error! Bookmark not defined..... 3-4 روش گردآوری اطلاعات

Error! Bookmark not defined..... 3-5 روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری

.....	معیار ورود و خروج
3-6-1	معیار ورود کودکان
3-6-2	معیار خروج کودکان
3-6-3	معیار های ورود مادران
3-6-4	معیار های خروج مادران
3-7	ملاحظات اخلاقی
3-8	محدودیت مطالعه
3-9	متغیرهای مطالعه
.....	فصل چهارم-نتایج
4-1	مقدمه
4-2	یافته های توصیفی
4-2-1	یافته های جمعیت شناختی
4-2-2	یافته های مربوط به اختلالات روانشناختی
4-2-3	همبستگی و تفاوت ها
.....	فصل پنجم-بحث و نتیجه گیری
5-1	بحث و نتیجه گیری
5-2	محدودیت های پژوهش
5-3	پیشنهادات پژوهشی و کاربردی
.....	منابع

فهرست جداول

جدول 4-1: آماره های توصیفی مربوط به جنسیت شرکت کنندگان در پژوهش **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-2: آماره های توصیفی مربوط به سن شرکت کنندگان در پژوهش **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-3: آماره های توصیفی مربوط به سن شرکت کنندگان در پژوهش **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-4: آماره های توصیفی مربوط به مقطع تحصیلی شرکت کنندگان **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-5: آماره های توصیفی مربوط به اختلال رفتار ایدایی همراه **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-6: آماره های توصیفی مربوط به نمره CPRS شرکت کنندگان... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-7: آماره های توصیفی مربوط به شدت ADHD افراد شرکت کننده بر اساس نمره CPRS .. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-8: آماره های توصیفی انواع اختلال ADHD بر اساس نمره CPRS **Error! Bookmark not defined.**

نمودار 4-9: آماره های توصیفی مربوط به نوع ترس شرکت کنندگان **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-10: آماره های توصیفی مربوط به اختلال اضطرابی شرکت کنندگان بر حسب نمره اسپنس **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-11: آماره های توصیفی مربوط به فراوانی انواع اختلالات اضطرابی **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-12: آماره های توصیفی مربوط به نمره اسپنس انواع اختلالات اضطرابی شرکت کنندگان **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-13: آماره های توصیفی مربوط به شدت اختلالات اضطرابی شرکت کنندگان..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-14: آماره های توصیفی مربوط به انواع اختلال ADHD بر اساس نمره CSI-4 **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-15: آماره های توصیفی مربوط به فراوانی انواع اختلال ADHD بر اساس CSI-4 **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-16: آماره های توصیفی آزمون T مستقل برای مقایسه میانگین نمره اضطراب جدایی و میانگین نمره CPRS..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-17: آماره های توصیفی آزمون T مستقل برای مقایسه میانگین نمره اضطراب فراگیر و نمره
CPRS.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-20: آماره های توصیفی آزمون T مستقل برای مقایسه میانگین نمره اضطراب اجتماعی و
CPRS نمره میانگین.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-21: آماره های توصیفی همبستگی اختلالات اضطرابی و اختلال ADHD بر اساس پرسشنامه
کانرز شرکت کنندگان.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-22: آماره های توصیفی همبستگی اختلالات اضطرابی و اختلال ADHD بر اساس پرسشنامه
CSI-4 شرکت کنندگان.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-23: آماره های توصیفی آزمون T مستقل برای مقایسه جنسیت و نمره میانگین CSI-4 شرکت
کنندگان.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-24: آماره های توصیفی آزمون T مستقل برای مقایسه ارتباط جنسیت و اختلالات اضطرابی
.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-25: آماره های توصیفی همبستگی نمره کلی اختلالات اضطرابی و اختلال ADHD بر اساس
پرسشنامه کانرز شرکت کنندگان.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-26: آماره های توصیفی همبستگی اختلالات اضطرابی و اختلال ADHD بر اساس پرسشنامه
کانرز شرکت کنندگان.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-27: آماره های توصیفی همبستگی ترس ها و اختلال ADHD بر اساس پرسشنامه کانرز
شرکت کنندگان.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-28: آماره های توصیفی مربوط به ارتباط سطوح شدت اختلال اضطرابی و سطوح شدت
اختلال ADHD بر اساس تست کای اسکوئر.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-29: آماره های توصیفی مربوط به اعتبار آزمون کانرز.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-30: آماره های توصیفی مربوط به اعتبار آزمون اسپنس.....**Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-31: آماره های توصیفی مربوط به اعتبار آزمون CSI-4.....**Error! Bookmark not defined.**

فهرست نمودارها

نمودار 1-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک جنسیت
Error! Bookmark not defined.

نمودار 2-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده در مطالعه به تفکیک گروه های مختلف سنی.....
Error! Bookmark not defined.

نمودار 3-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده به تفکیک مقطع تحصیلی .
Error! Bookmark not defined.

نمودار 4-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده به تفکیک اختلال رفتار ایذایی
Error! Bookmark not defined.

نمودار 5-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده به تفکیک نمره CPRS.....
Error! Bookmark not defined.

نمودار 6-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده به تفکیک نوع اختلال ADHD
Error! Bookmark not defined.

نمودار 7-4: توزیع فراوانی نمره CPRS افراد شرکت کننده بر اساس سن ..
Error! Bookmark not defined.

نمودار 8-4: توزیع فراوانی افراد شرکت کننده به تفکیک اختلال اضطرابی.
Error! Bookmark not defined.

فهرست اختصارات

ADHD: Attention Deficit Hyperactivity Disorder

DSM: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders

CSI-4: Children Symptoms Inventory 4

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences

CBT: Cognitive Behavioral Therapy

MTA: Multimodal Treatment of Attention Deficit Hyperactivity Disorder

CPRS: Conner's Parent Rating Scale

OCD: Obsessive Compulsive Disorder

PTSD: Post Traumatic Stress Disorder

CD: Conduct Disorder

ODD: Oppositional Defiant Disorder

